

ספרי' — אוצר החסידים — ליובאוויטש

לקוטי שיחות

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנחם מענדל
שניאורסאהן

מליובאוויטש

ויצא

מתורגם ומעובד לפי השיחות של לקוטי שיחות חלק ב
(תרגום הפשוט)

יוצא לאור על ידי
"מכון לוי יצחק"
כפר חב"ד ב'

שנת חמשת אלפים שבע מאות שבעים ותשע לבריאה

לעילוי נשמת

הו"ח ר' יעקב הלוי ב"ר פישל הלוי ע"ה אייזיק
נפטר ביום י"ג כסלו ה'תשס"ח

ת. נ. צ. ב. ה.
ולזכות

זוגתו מרת לאה בת נסה תח' אייזיק
לאריכות ימים ושנים טובות עד ביאת
גואל צדק ומתוך בריאות הנכונה

*

נדפס ע"י בניהם

ר' אלדד הלוי וזוגתו מרת יעל שיחיו אייזיק
ר' נתנאל הלוי וזוגתו מרת בת-שבע שיחיו אייזיק

היי שותף בהפצת ענייני "משיח וגאולה"!!!
להקדשות ולפרטים נוספים:
טל.: 753-6844 (718) או 934-7095 (323)
אימייל: info@torah4blind.org

Be A Partner
In Spreading *Inyonei Moshiach U'geula!!!*
To Dedicate This Publication
In Honor Of Your Family Or A Loved Ones
For More Info. Call:
(718) 753-6844 or (323) 934-7095
or email: info@torah4blind.org

For this and other books on Moshiach & Geulah, go to:
<http://www.torah4blind.org>
TO DEDICATE AN ISSUE IN HONOR OF A LOVED ONE, CALL (323) 934-7095

הכתובת להשיג השיחות באינטרנט:
<http://www.torah4blind.org>

א. מה אמר יעקב כדי להתגבר על הגלות

על הפסוק¹, "וישכב במקום ההוא" נאמר במדרש²: "כאן שכב, אבל כל י"ד שנה שהיה טמון בבית עבר לא שכב". ולאחר מכן מובאת דעה נוספת: "כאן שכב, אבל כל כ' שנה שעמד בביתו של לבן לא שכב", כנאמר³, "ותדד שנתי בעיני".

ובהמשך המדרש נאמר, "ומה היה אומר? רבי יהושע בן לוי אמר: ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים, מאי טעמיה? שיר המעלות לדוד לולי ה' שהיה לנו יאמר נא ישראל: ישראל סבא (יעקב אבינו). רבי שמואל בר נחמן אמר: כל ספר תהלים היה אומר, מה טעם? ואתה קדוש יושב תהלות ישראל: ישראל סבא".

משמעות השאלה, "ומה היה אומר" איננה, "במה היה יעקב אבינו עסוק בבית לבן",

כי נאמר במפורש שהוא עבד עם צאן לבן בכל כחו⁴, עד כדי "ביום... בלילה ותדד שנתי בעיני" –

אלא השאלה היא: מה אמר יעקב (התפלל, למד) כדי שיוכל להתגבר על הקשיים בחרן ובבית לבן?

בהיותו בבית לבן היה יעקב במצב של גלות, הרי הלך במצות יצחק אביו כדי להיות בבית לבן,

ושם הוא עסק ב"צאן לבן"⁵.

עד אשר שהותו בבית לבן גרמה לו לירידה מדרגתו⁶, כדברי רש"י, שיעקב אמר, "אם לרמאות הוא בא, גם אני אחיו ברמאות". כלומר, שגם אצלו היתה, כביכול, רמאות בדומה לרמאות לבן⁷.

ומתעוררת השאלה: כיצד הוא הצליח להתגבר על הגלות? בודאי היה זה באמצעות "הקול קול יעקב" המבטל את ה"ידיים" ואת המתנגדים ליעקב ולמעשיו, וכדברי חז"ל⁸, ולכן השאלה היא "מה היה אומר?"

על כך עונים במדרש, שהוא אמר את "ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים", או את "כל ספר תהלים". על ידי כך ניתן לו הכח להתגבר על ענין הגלות.

ב. ט"ו שיר המעלות – כדי לעורר זכות אבות

אך יש להבין: לפי הדעה ש"כל ספר תהלים היה אומר" מובן הקשר שבין אמירת יעקב לבין התקופה "שעמד בביתו של לבן". כי בהיותו במצב אשר בפשטות לא יכול היה ללמוד תורה בעיון, ובודאי לא כבתקופת היותו "טמון בבית עבר", הוא אמר לקדוש-ברוך-הוא תהלות כאלה, אשר

7) להעיר אשר צאן הוא גם מלשון יציאה (מחוץ ליעקב – קדושה (תו"א פרשתנו כג, ג. תו"ח שם לת, ב. וישלח לט, ג ואילך)).
8) ע"ד מ"ש באברהם (לך יב, יא) ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה וגו' (ראה תורת הבעש"ט בזה – הובא במאור עינים ס"פ שמות).
9) עה"פ פרשתנו כט, יב.
10) ראה סה"מ עת"ר ע' עג. ולהעיר מד"ה פדה בשלום תרס"ח, תש"ג.
11) ב"ר פס"ה, כ.

להביא את 770 הביתה!

כל מי שהיה ב-770 אי פעם, זוכר בודאי את שלל הקובצים והעלונים המחולקים בכל ליל שבת קודש

כעת ניתן להשיג את חלקם ברשת האינטרנט, אצלך בבית!

קבצים גרפיים וקבצי טקסט:

דבר מלכות: שיחות כ"ק אד"ש מה"מ מהשנים תנש"א-תשנ"ב.

יחי המלך: קונטרס שבועי, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

המעשה הוא העיקר: לקט הוראות למעשה בפועל משיחות כ"ק אד"ש מה"מ (החל משנת תשמ"ח).

שיחת הגאולה: גיליון שבועי של ימות המשיח, בהוצאת "האגודה למען הגאולה האמיתית והשלילה".

מעייני חיי: גיליון שבועי לילדים, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

האמונה הטהורה: גיליון שבועי בעניני אחרית הימים.

קבצים גרפיים בלבד:

לקוטי שיחות: שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ היו"ל לקראת כל שבת ב-770, על-ידי "ועד להפצת שיחות".

חדש לקוטי שיחות (מתורגם): שיחה מוגהת של כ"ק אד"ש מה"מ הנדפס בספרי לקוטי שיחות, בהוצאת "מכון לוי יצחק" בכפר חב"ד ב'.

הקהיל קהילות: גיליון שבועי מתורתו של משיח בעניני הקהלות בשבת, בהוצאת צא"ח העולמית, ניו-יורק.

קבצי טקסט בלבד:

פנימיות: ירחון לבני הישיבות, בהוצאת מרכז את"ה בארץ הקודש.

ליקוט ניגונים: שתי חוברות על הניגונים שניגן וביאר כ"ק אד"ש מה"מ, בהוצאת קה"ת (תשנ"ב).

דרך הישרה: (אידיש) קונטרס מיוחד לילדים, הכולל שיחות-קודש בעניני גאולה ומשיח.

לעבן מיט דער צייט: (אידיש) קטעים לפרשת השבוע מתוך הספר, בהוצאת ישיבת "אהלי תורה", ניו-יורק.

דבר תורה: (אידיש) דף שבועי לילדים, היו"ל על-ידי מוסד חינוך "אהלי תורה", ניו-יורק.

כמו-כן ניתן להוריד באתר את "קונטרס בית רבינו שבבבל"

ושיחת ש"פ שופטים התנש"א

מדור מיוחד לספרים וחברות באנגלית בעניני גאולה ומשיח!

האתר מנוהל ע"י הרה"ת ר' יוסף-יצחק הלוי שגלוב

וכתובתו: <http://www.moshiach.net/blind>

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד!

התרחשה בתקופת אדמו"ר הזקן:

ב„מערכות המלחמה“ בכלל „מחלקים כל אחד החיל שלו לג' חלקים, חלק א' באמצע .. ושתי ידות מימין ומשמאל, וכן מסדר גם הצד שכנגדו לג' חלקים כאלו, ונלחמים אלו מול אלו“.

וההצלחה במלחמה שהיתה בתקופה ההיא הושגה על ידי העמדת „ג' מחנות שלו“ מול מחנה אחד של השונא, ו„על ידי זה מתגבר בודאי עליה“.

ובדומה לכך לומדים לגבי המלחמה הרוחנית, מלחמת היצר: כדי לנצח את היצר צריך לעורר את „כל ג' מדות דקדושה – אהבה יראה ורחמים – לעומת מדה אחת דקליפה, ועל ידי זה בודאי יפילו וינצחו אותה“¹⁹.

ולכן יש לומר את „ט"ו שיר המעלות“ אשר הם „כנגד ט"ו שנים שחיו האבות ביחד“ ולהתגבר על הגלות –

שלושת האבות הם כנגד שלוש המדות דקדושה, אהבה, יראה ורחמים²⁰, וכאשר יש את שלשתם ביחד, כלומר, מלכדים יחדיו את כל שלוש המדות דקדושה – אז²¹ ניתן הכח להתגבר על כל נסיונות הגלות ולבטלם.

ד. „ט"ו“ – התכללות המדות על ידי אור המוחין

לפי זה יש להסביר, לפי החסידות, את

עליהן נוטלים שכר כנגעים ואהלות¹². אך מהו הקשר המיוחד שבין „ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים“ לבין מצבו בבית לבן?

כדי להבין זאת יש להקדים את דברי החיד"א¹³ ש„ט"ו שיר המעלות אמר דוד ע"ה כנגד ט"ו שנים שחיו האבות ביחד“,

שהרי אברהם אבינו חי „מאה שנה ושבעים שנה וחמש שנים“¹⁴, יצחק נולד כאשר אברהם היה „בן מאת שנה“¹⁵, ויעקב נולד כאשר יצחק היה „בן ששים שנה“¹⁶. ויוצא, שהיו „ט"ו שנים שחיו האבות ביחד“.

ולפי זה ניתן לומר, שיעקב אמר את „ט"ו שיר המעלות שבספר תהלים“ כדי לעורר על ידי כך גם את זכויותיהם של אבותיו אברהם ויצחק. כלומר, שבנוסף לזכויותיו וכחותיו שלו, יינתנו לו גם כחותיהם של אברהם ויצחק, ודוקא על ידי כך הוא יכול היה להתגבר על הקשיים בבית לבן, כדבריו „לולי אלקי אבי אלקי אברהם ופחד יצחק היה לי...“¹⁷.

ג. באמצעות ליכוד כל מדות הקדושה יחד ניתן להתגבר על הגלות

את הסיבה לכך שיעקב נזקק לזכותם של כל האבות כדי להתגבר על הנסיונות בבית לבן ניתן להבין מן העצה הניתנת¹⁸ כדי לנצח במלחמת היצר בכלל, אשר נלמדת ממלחמה כפשוטה אשר

לעילוי נשמת
הרה"ח הרה"ת אי"א
ר' מנחם מענדל ע"ה
בן הרה"ח הרה"ת ר' אלחנן דובער הי"ד
מאראזאוו

מקושר לכ"ק אדמו"ר מהוריי"צ
וכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו מה"מ

נולד בעיר ליובאוויטש
זכה לגור ולקבל קירובים

בבית כ"ק אדמו"ר מהוריי"צ בעיר רוסטוב
למד מתוך מסירת נפש בשיבת תו"ת במחלת

שימש כשו"ב

הי' ממייסדי ושימש בתור מנהל ומשפיע
במתיבתא ובית מדרש במוסד חינוך אהלי תורה
וזכה להשפיע לאלפי תלמידים

בהתוועדויותיו הרבות

הכניס רוח חסידית ושמחה לרבים משומעיו

גידל משפחתו לחסידות ולהתקשרות
והרבה מהם שלוחים בכל קצוי תבל

נפטר בשיבה טובה ר"ח שבט ה'תשע"ח

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י משפחתו שיחי

19) ובדרוש הצ"צ שם (ועד"ו בלקו"ת ואתחנן ה, א): שזוהו פ"ה הפסוק (פרשתנו כט, ג) ונאספו כל העדרים שהם אהוי"ר ורחמנות דקדושה או דייקא וגללו את האבן מע"פ הבאר.

20) לקו"ת אמור לה, ג. ובכ"מ.

21) בלקו"ת ואתחנן (שם), שיעקב הוא ת"ת שמחבר חו"ג, ולכן הוא בלבדו גלל האבן מע"פ הבאר. אבל אין סתירה מזה למ"ש בפנים, כי עיקר הנצחון הוא דוקא כשיש גם הקוין חו"ג כמו שהם בפני עצמם (ולא רק כמו שכלולים בת"ת), כדמוכח מדרוש הצ"צ הנ"ל שהתעוררות הרחמים – אינו מספיק וצריך גם לאהוי"ר.

12) שוח"ט א. יל"ש תהלים רמז תריג.

13) בפירושו „יוסף תהלות“ לתהלים, מזמור קכ.

14) חיי שרה כה, ז.

15) וירא כא, ה.

16) תולדות כה, כו.

17) פרשתנו לא, מב. ולהעיר, שהפסוק שממנו למדו במדרש (שבעה ע"ה 2) שהי' אומר „ט"ו שיר המעלות“ הוא „זו"ה ה' שהי' לנו יאמר נא ישראל“, שהוא ע"ד הפסוק „זו"ה ג' אלקי אברהם גו“ (ראה רש"ש לב"ר פס"ח שם).

18) דרוש הצ"צ – נעתק ב„התמים“ חוברת ג' ע' ז [קב,

א].

הרי מובן, שעתה נמצאים כבר במצב בו הגוף הגשמי ואפילו גשמיות העולם כבר נתבררו ונזדככו לגמרי, והרי הם "כלי" מוכן לכל האורות והענינים הרוחניים, כולל ובעיקר – אורו² של משיח צדקנו, אור הגאולה האמיתית והשלימה.

. . . והדבר היחיד שחסר הוא – שיהודי יפקח את עיניו כדבעי, ויראה איך הכל כבר מוכן לגאולה! יש כבר את ה"שולחן ערוך", יש כבר את הלוייתן ושור הבר ויין המשומר³, ויהודים כבר יושבים סביב השולחן – "שולחן אביהם"⁴ (מלך מלכי המלכים הקב"ה), יחד עם משיח צדקנו (כפי שכתוב בספרים⁵ שבכל דור ודור ישנו "א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח"), ובדורנו נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר; ולאחרי ארבעים שנה מאז הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר יש כבר גם "לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע"⁶;

כעת צריך רק להיות, שיפתחו את ה"לב לדעת", ויפקחו את ה"עינים לראות", ויפתחו את ה"אזנים לשמוע", ועד"ז – לנצל את כל רמ"ח האברים וש"ה הגידים הגשמיים – נוסף על לימוד התורה וקיום המצוות בכלל (רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח אברים⁷ וש"ס מצוות לא תעשה כנגד ש"ס גידים⁸) – ללימוד פנימיות התורה כפי שנתגלתה בתורת החסידות וקיום הוראות רבותינו נשיאינו, כולל – ללמוד בעניני הגאולה, באופן שזה יפתח את הלב והעינים והאזנים – ושיבינו, יראו וירגישו בפשטות ממש בגשמיות העולם – את הגאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, וללמוד תורתו של משיח (פנימיות התורה) באופן של רא"י, שכל זה כבר ישנו מן המוכן, צריך רק לפקוח את העינים ואז יראו זאת!

. . . גם מנהג ישראל אשר הולך ומתפשט בזמננו זה ללמוד עניני גאולה ועניני משיח, כדי להתכונן ולהכין אחרים עוד יותר להגילוי של הגאולה האמיתית והשלימה, כנ"ל.

ההסבר לכך הוא: ירידת יעקב אבינו לבית לבן היתה לצורך העליה, לצורך "ויפרוץ האיש מאד מאד"²⁸, וכיון שיעקב ראה את מטרת ירידתו, את העליה שתצמח מכך, לכן הוא אמר בהיותו בבית לבן "שיר המעלות"²⁹.

1. אני שלום... המה למלחמה
– ההתעלות נגרמת על ידי הנסיונות

כל ענין בא לידי ביטוי ביתר הדגשה בתחילתו, וכך בעניננו, מתבטאת העליה הנגרמת באמצעות הירידה לגלות בראשון מבין "ט"ו שיר המעלות":

סיומו של שיר המעלות הראשון, והכל הולך אחר החתום³⁰, הוא "אני שלום וכי אדבר המה למלחמה". המשמעות היא, שלמרות שהוא מעוניין בשלום, בכל זאת "המה באים להלחם בי"³¹. מלחמה רוחנית זו היא ההעלם וההסתר שבתקופת הגלות, ובמיוחד הנסיונות המונעים ומפריעים בעבודת ה' ו"באים להלחם" נגדו.

ובאמרו את "שיר המעלות" על "המה למלחמה" מוגדשת ההתעלות העצומה שנגרמת באמצעות המלחמה.

ההסבר לכך הוא: אסור ליהודי להכניס את עצמו למצב של נסיונות, ולהיפך, עליו לבקש "אל תביאנו... ולא לידי נסיון"³², לכן הוא אומר "אני שלום" – הוא מעוניין

הרמוז והדיוק במספר "ט"ו שיר המעלות", ו"ט"ו שנים שחיו האבות ביחד":

המספר ט"ו מורה על שתי האותיות הראשונות של שם הוי' – ה' ה', בגימטריה ט"ו²². ההבדל בין י"ה לבין ו"ה הוא, שהאותיות ו"ה הן בבחינת מדות ומלכות, והאותיות י"ה הן בבחינת מוחין (י' – חכמה, ה' – בינה)²³.

וזהו ההסבר ל"ט"ו שנים שחיו האבות ביחד": כדי שכל שלוש המדות יוכלו להיות בגלוי ביחד²⁴ – "חיו האבות ביחד" – צריך להאיר במדות אור המוחין – י"ה. כיון שהמוחין נעלים מההתחלקות של המדות, ולכן ביכולתן להשפיע על איחוד והתכללות המדות.

ה. כאשר ידועה המטרה ניתן לומר "שירה" בגלות

אך עדיין אין די בכך, לכאורה:

ט"ו שירי המעלות שבספר תהלים נקראים בשם "שיר", הקשור לשמחה – וכיצד יכול היה יעקב לומר "שיר המעלות", שירה, בהיותו במצב של גלות²⁵? אמנם, במזמורים אלו מדובר על "עזרי...". נתינת הכח להתגבר על הגלות, אך כיצד אפשר להיות שרויים בשמחה גלויה, שרק אז מתאים לומר שירה, כמאמר חז"ל²⁶, "אין אומרים שירה אלא על היין", כאשר נמצאים בחרן, חרון אף של מקום²⁷ ובביתו של לבן?

22) ראה אה"ת ואתחנן ע' קטז: ט"ו שיר המעלות שאמר יעקב... כדי להמשיך בחי' י"ה.

23) אה"ת פ"ד צד, ב ואילך.

24) ראה ספרי (ואתחנן ו, ה): שאין לך אהבה במקום יראה ויראה במקום אהבה אלא במדת הקב"ה בלבד.

25) ועד"ז אינו מובן גם לדיעה הב' (כל ספר תהלים ה' אומר), שהרי ענינו של ספר תהלים הוא "זמירות ישראל". וראה פרש"י תהלים בתחלתו: בעשרה לשונות של זמר נאמר ספר זה בנצוח בנגון במזמור בשי' וכו'.

26) ברכות לה, א.

27) פרש"י ס"פ נח.

28) פרשתנו ל, מג. וראה תו"א ותו"ח שבעה ע"ה 7.

29) להעיר ממהו"ל (סוף מכות) דבראיתו גודל החורבן והגלות ה' ר' עקיבא משחזק, ונת' בזה (לקו"ש ח"ט ע' 67 ואילך) שהוא משום שדוקא הוא ראה בתוקף הגלות את העילוי שבא מזה בהגאולה. ולהעיר מכתבי האריז"ל שר' עקיבא הוא גלגול (ואותיות) יעקב (ראה סדה"ד ערך ר' עקיבא ס"א).

30) ברכות יב, א.

31) פרש"י עה"פ.

32) ברכות ס, ב.

כנגד רמ"ח אברים⁷ ושס"ה מל"ת כנגד שס"ה גידים⁸) – אויף לימוד פנימיות התורה כפי שנתגלתה בתורת החסידות וקיום הוראות רבותינו נשיאינו, כולל – לערנען וועגן עניני גאולה, אין אן אופן אז דאָס זאָל אויפּעפּענען דעם לב ועינים ואזנים – מ'זאָל פאַרשטיין, זען און הערן בפשטות ממש אין גשמיות העולם – די גאולה האמיתית והשלימה בפועל ממש, און לערנען תורתו של משיח (פנימיות התורה) באופן של ראי, וואָס דאָס אַלץ איז שוין דאָ מן המוכן, מ'דאַרף נאָר אויפּעפּענען די אויגן וועט מען עס זען!

... אויך דעם מנהג ישראל וואָס איז הולך ומתפשט בזמננו זה – צו לערנען עניני גאולה ועניני משיח, בכדי זיך און אַנדערע נאָכמער צוגרייטן צו דעם גילוי פון דער גאולה האמיתית והשלימה, כנ"ל.

(משיחות ש"פ ויצא, ט' כסלו תשנ"ב)

הענין שהזמן גרמא בדורנו זה ובזמננו זה – הגאולה האמיתית והשלמה ע"י משיח צדקנו, כפי שדובר פעמים רבות לאחרונה, שעתה כבר סיימו את כל הענינים וצריך רק לקבל פני משיח צדקנו בפועל ממש. . . . על אחת כמה וכמה בדורנו זה ובזמננו זה – שע"פ סימני חז"ל (במסכת סנהדרין, במדרשים ובכ"מ) נמצאים כבר בשלב הגאולה ממש, וכמדובר כמה פעמים לאחרונה, שלאחר הריבוי המופלג של מעשינו ועבודתנו במשך כל הדורות, ובפרט לאחר עבודתם של רבותינו נשיאינו . . . עד לעבודתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – כבר סיימו את כל הבריורים,

כולל גם הבירור של "עשו הוא אדום"¹ . . . הרי עשו כבר נתברר לגמרי, כפי שרואים זאת גם בהנהגה בזמן הזה (בגלות אדום) של אוה"ע המתייחסים ל"עשו הוא אדום", בדרך מלכות של חסד (והנהגה זו מתפשטת גם בעוד מדינות, כפי שראו ורואים בפרט לאחרונה) –

(7) מכות כג, סע"ב.

(8) זח"א קע, ב.

בעבודה רוחנית באופן של שלום, ללא מלחמה ונסיונות.

אך למרות זאת, מפני ההתעלות הנגרמת דוקא על ידי מלחמה ונסיונות, יוצר הקדוש-ברוך-הוא לפעמים מצב ש,המה באים להלחם ב"י, שבין "המה" (בלשון רבים) – "עולם הזה הגשמי... שנקרא רשות הרבים"³³) יהיו אשר יבואו להלחם ולהפריע בעבודת ה'.

ועל כך הוא אומר "שיר המעלות": לא זו בלבד שהנסיונות אינם מונעים אצלו את עבודת ה', ואינם מחלישים אותה, כי אם להיפך, הם מוסיפים בו כח ואומץ ביתר שאת ויתר עז, וזה מביאו לידי מצב של "שיר".

ז. מטרת הגלות – התעלות

כל ענין בתורה הוא הוראה נצחית, ומכך מובן, שכל האמור לעיל הוא הוראה לכל תקופת הגלות, והוראה מיוחדת לתקופתנו, קושי הגלות, דרא דעקבתא דמשיחא:

כאשר מתבוננים בחושך הכפול והמכופל של דרא דעקבתא דמשיחא, עד כדי כך שעל פי התורה יש מקום לשאלה "מאין יבוא עזריי"³⁴, עלולים להגיע לידי יאוש ח"ו –

אך ההוראה הנלמדת מן האמור היא: ירידת ישראל לגלות, שדומה ל"ויצא יעקב... וילך חרנה"³⁵, היא לצורך עליה, כדי שיהיה "יתרון האור מן החושך" ו"יתרון

(33) תניא ספ"ג.

(34) תהלים קכא, א (ב,ט"ז שיר המעלות). וראה ב"ד פס"ח, ב.

(35) ראה זח"א קמו, א: מוקץ האי קרא בגלותא. שם כג, ב (הובא באוה"ע פרשתנו תתנ, א). ב"ד פס"ח, יג. ובש"ל"ה (רצב, ב): ענין ויצא יעקב רומז ג"כ לגלות. ע"ש.

לחכמה מן הסכלות"³⁶, ולכן יש צורך ב"אשא עיניי"³⁷, יש להתבונן, באופן של "אשא עיניי", בתכליתה של הגלות – ההתעלות שתהיה בגאולה העתידה³⁸, ואז לא זו בלבד שלא יבהלו מחשכת הגלות, אלא, להיפך, יהיו שרויים בשמחה גלויה – "שיר המעלות".

ח"ו לומר שיש לשמוח עם הגלות ולחשוב שזהו המצב הראוי לישראל להיפך – גלות היא "חושך" ו"סכלות" וכדומה. ועל היהודי בגלות אומרת התורה במפורש שהוא "בן שגלה מעל שולחן אביו המלך"³⁹. ואם הבן חש אחרת ומדבר אחרת – הרי ניתן להבין את החשכה וההידרדרות העצומה של גלותו.

אך צריך להתבונן במטרה שבכך – שיהיה "יתרון האור מן החושך" ו"יתרון האור מן הסכלות".

ועל ידי כך מתגלה וניתן לחוש את המענה לשאלה "מאין יבוא עזריי". בשאלה זו עצמה, לפי פירושה הפנימי⁴⁰, שה"עזר" נמשך מדרגת "אין" – לדרגה זו אי אפשר להגיע, היא נעלית משכל ומהבנה, מ"שמות" –

ו"עזר" זה נמשך גם לסדר ההשתלשלות בגלוי ומשפיע שם – "עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ"⁴¹, עד לשמים ולאריך כפשוטם.

(משיחות ש"פ וירא תש"ח)

(36) קהלת ב, יג.

(37) תהלים שם, א.

(38) להעיר מתנחומא ס"פ תולדות: אשא עיני אל ההרים .. זה משיח בן דוד.

(39) ברכות ג, סע"א: אשרי המלך כו' לאב כו' לבנים כו'.

(40) ראה לקו"ת שלח נא, א (מזח"ג קכט, א) – דבחי' אין הוא למעלה משם הוי". וראה לקו"ת שמע"צ (צ, ב) בענין מאין יבא עזריי.

(41) תהלים שם, ב. וראה לקו"ת שמע"צ שם.

הוספה בשורת הגאולה

ז.

„ובאותו¹ הזמן לא יהי שם לא רעב ולא מלחמה“ . . ומעין זה גם ברגעי הגלות האחרונים – שגם כאשר „מלכיות מתגרות כו“, „מלך פרס מתגרה במלך ערבי . . וכל אומות העולם מתרעשים ומתבהלים“, נמצאים בני² במעמד ומצב של מנוחה ושלום, כיון שהקב"ה אומר להם „בני אל תתייראו כל מה שעשיתי לא עשיתי אלא בשבילכם . . הגיע זמן גאולתכם“, ו„מלך המשיח“ – גואלן של ישראל – „עומד על גג בית המקדש . . ואומר ענוים הגיע זמן גאולתכם“².

(משיחות ש"פ ויצא, ד' כסלו תנש"א)

(1) רמב"ם בסיום וחותם ספרו „משנה תורה“.

(2) יל"ש ישעי' רמו תצט.

ז.

דעם ענין שהזמן גרמא בדורנו זה ובזמננו זה – די גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ווי גערעדט מערערע מאָל לאחרונה, אַז איצט האָט מען שוין פאַרענדיקט אַלע ענינים און מ'דאַרף נאָר מקבל זיין פני משיח צדקנו בפועל ממש.

. . . על אחת כמה וכמה בדורנו זה ובזמננו זה – וואָס לויט די סימנים אין חז"ל (אין מס' סנהדרין, אין מדרשים ובכ"מ) האַלט מען שוין באַ דער גאולה ממש,

וכמדובר כמ"פ לאחרונה, אַז נאָך דעם ריבוי מופלג פון מעשינו ועבודתינו במשך כל הדורות, ובפרט נאָך דער עבודה פון רבותינו נשיאינו . . ביז די עבודה פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – האָט מען

שוין פאַרענדיקט אַלע בירורים,

כולל אויך – דעם בירור פון „עשו הוא אדום“¹ . . איז עשו שוין אינגאַנצן נתברר געוואָרן, ווי מ'זעט עס אויך אין דער הנהגה בזמן הזה (בגלות אדום) פון די אוה"ע וואָס שטאַמען פון „עשו הוא אדום“, בדרך מלכות של חסד (און אַזוי ווערט נתפשט די הנהגה אין נאָך מדינות, ווי מ'האָט געזען און מ'זעט בפרט לאחרונה) –

איז דאָך פאַרשטאַנדיק, אַז איצטער האַלט מען שוין באַ דעם מצב אַז דער גוף הגשמי און אפילו גשמיות העולם איז שוין אינגאַנצן נתברר ונודרך געוואָרן, און איז אַ „כלי“ מוכן אויף אַלע אורות וענינים רוחניים, כולל ובעיקר – אורו² של משיח צדקנו, אור הגאולה האמיתית והשלימה, . . . און די איינציקע זאָך וואָס פעלט איז – אַז אַ איד זאָל אויפּעפּענען

זיינע אויגן כדבעי, וועט ער זען ווי אַלץ איז שוין גרייט צו דער גאולה! מ'האָט שוין דעם „שולחן ערוך“, מ'האָט שוין דעם לויטן ושור הבר ויין המשומר³, און אידן זיצן שוין באַם טיש – „שולחן אביהם“⁴ (מלך מלכי המלכים הקב"ה), צוזאַמען מיט משיח צדקנו (ווי עס שטייט אין ספרים⁵ אַז בכל דור איז דאָ „א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח“), ובדורנו נשיא דורנו כ"ק מו"ח אדמו"ר, און נאָך ארבעים שנה פון הסתלקות כ"ק מו"ח אדמו"ר האָט מען שוין אויך „לב לדעת ועינים לראות ואזנים לשמוע“⁶;

איצטער דאַרף נאָר זיין, כאמור, אַז מ'זאָל אויפּעפּענען דעם „לב לדעת“ און אויפּעפּענען די „עינים לראות“ און אויפּעפּענען די „אזנים לשמוע“, און עד"ז – אויסנוצן אַלע רמ"ח אברים און שס"ה גידים הגשמיים – נוסף אויף לימוד התורה וקיום המצוות בכלל (רמ"ח מ"ע

(1) וישלח לו, א.

(2) זח"ג לד, ב. הובא ונת' בלקוטי לוי"צ לזח"ג ע' ריט ואילך.

(3) ראה ברכות לד, ב. ב"ב עה, א. ויק"ר פי"ג, ג. ועוד.

(4) ברכות ג, סע"א.

(5) פי' הברטנורא למגילת רות. וראה גם שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שד"ח

פאת השדה מע' האל"ף כלל ע'. ועוד.

(6) תבוא כט, ג.